

SLOVENSKI NAROD.

haja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsak leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne odira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petič-vrate po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Novi ban.

Zagreb, dne 6. julija.

Hrvaškemu gibanju se je dosedaj v toliko ugodilo, da je odstavljeno eno odurno bitje, ki je na laži, nasilju in brez zakonitosti gradilo in držalo svoj dom — mastno bansko stolico. Eden je odstavljen, ki pa nam pošilja drugega, ki ni Hrvat ne po mišljenju, ne po izobrazbi, temuž le po slučajnem rojstvu, a še to ga najbrže boli. Novi ban je prešinjen z madjarskim velearistokratskim duhom ter se moremo že samo vsled tega mnogočesa nadejati. Evo nekoliko navedeb:

Rekli smo že, da je novi ban napojen z madjarskim velearistokratskim duhom, on ima vse znake najbolj madjarskega Madjara: Žena mu je prava Madjarka, a on je nje pokorni sluga. Hrvatje pa hočejo in zahtevajo, da imajo bana Hrvata po mišljenju in delu, ker samo tisti, ki počteno misli, more napraviti kaj poštenega in dobrega. Mišljenje izraženo z besedami, v soglasju z delom tvori značaj, in mi ravno potrebujemo, iščemo v prvi vrsti značaj, dober in močan značaj. Kdor tedaj drugače dela, a drugače misli, ne more napraviti ničesar čvrstega in stalnega. Njihova dela zamorejo obstati le začasna, dokler se ne sprepleda vsa njihova lažnivost. Premišljivo o tem, vedo Hrvati, da bo novi ban prišel v Zagreb z oljkino vejico, ali da se bo ta vejica s časoma pretvorila v veliko vejo, ki bo neusmiljeno tepla brez ozira na zakon in pravico. Prva je tedaj ta bojazen, da ban, ki mu je ideal madjarstvo, ki ga madjarstvo čista kot svojega velikan, ne bo izpolnjeval zahtev in opravičenih želj naroda, vendar v začetku reče par pomirljivih besed v namen, da se miruje in mu veruje, a potem obrne batino, ako bo ugoden čas t. j. ako se Hrvati čim prej ne organizirajo tako, da bodo nemogoči vsi tirani poedinca. Da, zadnji čas je že, da se že enkrat začne z narodno organizacijo, ker to nam je poročilo

bodočnosti, to je zahteva časa, v katerem živimo. Tolažljivo je to, da je narod res začel spregledavati ter zateva znanja, a potem tudi pravice. To je morda najvažnejši pridobitek zadnjega hrvaškega gibanja. V nesreči se najbolje učimo, kaj nam je treba delati, in česa se izogniti!

Druga bojazen, ki ne da mirovati mislečim ljudem na Hrvaškem, je ta, ker je novi ban velik aristokrat, nadut in ohol človek, tedaj nasproten svojemu času, čiasu tolerantnosti, enakosti in previdnosti. Domišljavi in oholi ljudje, polni ljubezni napram sebi, ne morejo biti ne prijatelji svobode, niti pravice. Z nastopom novega bana tedaj pričakujemo iste neprilike, kakršne so bile za časa Khuena, posebno glede svobode tiska in zborovanja. Svobodna misel se tudi sedaj ne bo slišala, in nadalje se misli na Hrvaškem vladati s samovoljo poedinca človeka. V začetku se to ne bo očitno pokazalo, ali v notranjosti se bo pripravljalo in zopet čakalo na primeren čas. Ponavljam, da bo ta primeren čas tedaj, kadar bo narod samo veroval brez treznega razmišljanja, brez razmišljanja na posledice. Da se to ne zgodi, naglašujem opetovano: treba se je organizirati, treba je proučevati in podučevati, da nas nič ne dohiti nepravilne.

Ne vem gotovo, s kakšnim programom bo stopil novi ban pred Hrvatje; verujem samo toliko, da bo dal koncesije, da bo mnogo obetal za pomirjenje naroda, ker to zahtevajo današnje okolnosti. Tedaj prišel bo v Zagreb z oljkino vejico, ker mora, a kar se prisiljeno stori, vemo koliko je vredno. V male koncesije tedaj verujem, ker je to očevidno, toda verujem tudi to, da novi ban ni naroden človek, da je vse prej kot Hrvat.

In tako dobimo na bansko stolico zopet bitje, ki bo na vsak način zatiralo svobodno misel na Hrvaškem, ki bo protivnik narodnega napredka; vladal bo tedaj nazadnjaško, a ne bo

mesta naprednemu razvitku, zdravemu, modernemu življenju. Izmučeni narod čaka novega bana z nezaupanjem že zaradi tega, ker mu take himne pojo madjarska, Khuenova glasila; ali čaka ga tudi z radovednostjo, da vidi, kako bo začel novi ban, kaj misli, kaj namerava, pa da more začeti potem svojo delovanje. Narod je izpregledal, veruje manj, zahteva svoje; ni se varno igrati z njim, razdraženim, posebno sedaj ne. Bomo videli, kaj bo ...

Naprednjak.

Ubogi Šuklje.

Sklicuje se na § 19. tisk. zak., nam je poslal dvorni svetnik Šuklje naslednji popravek:

V št. 151. »Slov. Naroda« z dne 4. jul. t. l. se v uvodnem članku naslovljenem »Ubogi Šuklje« pripoveduje med drugim, da »oskrbnitvo šolskih knjig je sinekura, ki se odaja za vlado zaslužnim ljudem, ali strankarjem, katerih nočejo velike stranke preskrbeti z boljšim kosom kruha.«

Temu nasproti konstatujem, da to ni res, temveč resnica je, da je dotični urad težavno, odgovornosti polno, vsestransko izomiko zahtevajoče službeno mesto, ter da med vsemi dosedanjimi centralnimi ravnatelji c. kr. zalog šolskih knjig sem edini jaz iz politične karijere bil imenovan v to službo.

Dalje ni res, da

»so se Nemci zgražali nad zgradbo«, katero sem v Pragi »zidal ali popravljala« za ondoto nemško tehniko. Res pa je, da so vsi prizadeti krogi, v prvi vrsti profesorji v tem posloppju nastavljenih oddelkov nemške tehnike jako povoljno in laskavo se izražali o zgradbi, izvršeni vsled moje inicijative ter po načrtih, od mene naročenih.

Končno trdi omenjeni članek »Slov. Naroda«:

»Šuklje je dobil modro polo kot pravi dvorni svetnik.«

»Šuklje je slutil že prej, da mu preti penzija, da se mu ne bo pri vladi dalo mesto v kakem drugem resortu.«

Tudi to ni res, temveč res je, da sem sam in iz popolnem lastnega nagiba prosil upokojenja, da sem pri tem svojem sklepu vztrajal navzlic odsvetovanju in prigovarjanju najmerodajnejših oseb, predvsem g. ministra eksel. Hartelna, da sem pri svojem umirovljenju od Njeg. Veličanstva z Najvišjo odločbo z dne 1. febr. 1901 poleg izredne pokojninske doklade letnih 2000 (dvetisoč) kron bil prejel Najvišje priznanje za svoje izbornu službovanje ter da mi je pri isti priliki g. minister za nauk in bogočastje z odlokom z dne 6. febr. 1901, št. 246/C. U. M. izražal »imenom naučne uprave najtoplejšo zahvalo za odlične zasluge«, koje sem si bil stekel za izročeni mi zavod šolskih knjig.

Na Kamnu, 6. jul. 1903.

Franc Šuklje,

c. kr. dvorni svetnik in centralni ravnatelj v p.

Končana kriza.

Že celi teden se je vedelo v naprej, kako se konča kriza v Körberjevem kabinetu. Odločitev bi bila že prišla poprej, toda Körber in ogrska vlada se nista mogla zediniti glede cesarskega lastnoročnega pisma, s katerim se Körberju potrdi zaupanje. Dr. Körber je namreč hotel takorekoč izsiliti od krone in Ogrske čimbolj laskavo priznanje. Tudi Nemcem je bilo mnogo na tem, da bi bil Körber pohvaljen, kajti vsi nemški časopisi so že cele dneve poprej pisali, kako sijajno zaupnico dobi ministrski predsednik, kako neomajno je njegovo stališče in kako je na večne čase zavarovan proti vsakemu naskoku. Nemci že vedo, zakaj se z dr. Körberjem vesele.

Dr. Körber se je dolgo pogajal zaradi besedila te cesarjeve zaup-

nice. Najbrže se krona in Ogrri niso hoteli udati njegovemu narekovanju. Nemško časopisje pa si je prizadevalo, da vladarju naravnost inspirira, kako se naj izreče Körberju zaupanje. Zastonj tega ni storilo nemško časopisje vseh strank in barv.

In sinoči so nemški časopisi obelodanili težko pričakovano cesarjevo pismo. Vsekakor značilno je, da bo uradna »Wiener Zeitung« prinesla to pismo šele danes, dočim so zanj vedeli že včeraj po vseh nemških mestih. Cesarjevo pismo se glasi:

»Ljubi dr. pl. Körber! Po vsestranskem prevdanku in natančni preiskunji vzrokov, ki so Vas napotili, da ste mi podali svojo in celega ministristva demisijo, ne morem ugoditi Vaši prošnji za odpust, vključno težkočam, ki po Vašem mnenju obvladujejo položaj ter ovirajo Vaše delovanje. Vzpričo zelo važnih zadev, ki zahtevajo svojo ureditev v najkrajšem času, ki morajo ostati zapane le priznanim močem, potrebujem Vaše, zame nad vse dragocene službe še v nadalje. Spominjajoč se Vaših in Vaših ostalih članov ministristva dosedanjih mnogobrojnih zaslug s hvaležnostjo in priznanjem, računam na Vaš že tako pogosto izkušeni patriotizem ter Vas zagotovem svojega trajnega zaupanja.«

Na Dunaju, dne 7. julija.

Franc Jožef m. p.

S tem je ministrska kriza formalno končana. Čehi in Ogrri pa sedaj vedo, česar jim je pričakovati glede narodnostnih koncesij. Češki minister Rezek ostane neizprosnost pri svoji demisiji.

Hrvatski ban zopet govori.

Vse kaže, da bo novi hrvatski ban, grof Pejačević, mož, ki hoče vladati bolj z besedami kakor z dejanji. Razgovarjal se je z nekim dunajskim dopisnikom, napram kateremu je že bolj očitno pokazal krepeljčke, kakor v prvem razgovoru z zagrebškim dopisnikom. Tudi sedaj

LISTEK.

Svidenje.

P. X. Svoboda. Avtoriziran prevod iz češčine.

I.

V vrtovih za mestom je stala bela hišica. Imela je šindlovo streho, plehasto zastavico na vrhu, mrežasta, s cvetjem napolnjena okna, vijugaste trte po steni in v zidani ograji zelena razsušena vrataca z umetno kovano kljuko. Od tam se je belila jedna stezica k bližnji rečici, druga na cesto. Okrog hišice po vrtilih je živelo in prepevalo mnogo ptičev, brenčalo mnogo bučel in pohajkovalo mnogo otrok.

Hišica, četudi jednodastropna, se ni dvigala nad krone starih hrušk. Od pamtveka je reklo ljudstvo hišici »Pri dveh srcih«. Nad večnimi vratmi se je na beli steni v zelenem, drobnem vencu redčilo dvoje src. V hišici je živel dedek z babico, stari gospod Vanječek z ženo svojo, gospo Vanječekovo, oba že siva, slaba kakor rečici, krotka kakor dve golobici.

Gospod Vanječek je nosil staro črno obleko, vedno bliskajoče se, silno škripajoče čevlje, bel telovnik in svetel črn klobuk, tak kakor ga nosi gospod dekan. Lice je imel mehko, belo, obrito, oči pod sivimi obrvmi žive, modre kakor spomenčica. Pomalo in globoko se je odkrival, klanjal se važno, kadar je kamorkoli odzdravljaj, hodil je zvečer po stezici k rečici in stal tam ali sedel ter vztrajno ogledoval obnebe. Moda njegove žene se ni že premenila dvajset let. Nosila je vedno temnomodro svilenko obleko.

Vsak dan je hodil s svojo staro ženo k sveti maši v lepo cerkev, ki je stala sredi trga. Sedela sta v izrezljani klopi, pod rdečo zastavo, na katero je bil v beli barvi naslikan sv. Vaclav na konju. Po sveti maši čakala sta na gospoda dekana in ga spremila prav do župnišča. Ko sta se vračala, ponavljala sta si, kar je dejal gospod dekan in si pripovedovala, kako je bil vesel, kako mil in kako prijazen.

V hišici so bile tri belo pobeljene sobe. Ena velika z okroglo mizo, z dvema okovanima skrinjama,

z vkladanim sekretarjem in z njihovimi in njihovih štirih otrok na platno slikanimi podobami, in dve manjši. V eni je dedek polegla na divanu, čital časopise in kadil, a v drugi je sedevala babica pred veliko vkladano omaro s perilom, popravljalja, šivala ali pa molila iz knjižice, katero je umetno napisal rajni učitelj Pelikanek za žensko osebo.

Gospod Vanječek je znal iz glave deklamirati tri pesmi, s katerimi so se tolažili in navduševali v l. 1848. Znal je dosti dobro zaškripati na gosli, a gospa Vanječekova je prepevala vsi narodnih pesmij. Oba sta sovražila mačke in ljubila kanarčke. Imela sta dva v zeleni kletki. Dejala sta jim Adelka in Honziček. Gospod Vanječek je govoril z njima, kakor z majhnimi otroci.

Živela sta tu dvanajst let. Pred tem sta prebivala v hiši v malem mestu, kjer sta imela trgovino. Gospod Vanječek je bil varčen, priden človek, sin uboze krojača; dvignil se je. V svetu si je pridobil razgled. Odgojil je dva sinova in dve hčeri. Hčeri sta bili mlajši, obe omoženi; ena je imela sodnika v bližnjem

mestu, druga profesorja v Pragi. Sinova sta bila starejša; eden, petdesetleten, pivovarnik, je živel na Ruskem, drugi, trgovec, je stanoval v Plznu. Vsi so bili srečni in so imeli mnogo otrok.

Ena sama težka stvar je vznemirjala Vanječekove. Z najstarejšim sinom, pivovarnikom na Ruskem, se oče pred leti ni sporazumel; a sin je razsrjen zapustil dom. Bila sta oba kakor kremenja. Udarila sta na sebe, zabliskalo se je ali nobeden ni odjenjal. Dolgo nista ničesar vedela o njem, dolgo ju je bolelo, dolgo sta vzdihovala. Dvajset let ni bilo o njem glasu. Takrat si je mislil gospod Vanječek, da je ravnal prav, in isto je mislil sin o sebi, ali tekem let sta sodila drugače. Gospod Vanječek je menil zdaj, da je ravnal takrat sin prav, a sin je danes umoval, da je ravnal prav oče. Čas je tak učitelj.

Spomini na zgubljenega sina so prihajali tem pogostejše, čim starejša sta bila zakonca Vanječekova. Včasih sta se razgovarja o njem in nista mogla niti nehati. V letnih večerih, ko sta sedela v vrtu, sta se vedno spominjala. V takih trenutkih si je

babica večkrat dovolila izreči možu očitko, da je s svojo trdoglavostjo preganjal sina in da je imel biti razumnejši. Gospod Vanječek je bil tako omehčan, da se ni prav nič jezil. Pogladil si je koleno in tiho vzdihnil. Modre oči je obrnil k nebu kakor da bi je klical za pričlo.

»Danes to tudi že vem,« je opomnil včasih.

Babica se s tem ni zadovoljila za dolgo; pri prihodnjem razgovoru, je očitala zopet.

Enkrat pomladi, ko je drevje cvetelo in solnce svetilo, sta se sprehvala dedek in babica po vrtu med cvetočimi tratami. Obema je, kakor na povelje, prišla misel na bližnjo smrt. Objela jih je turobnost in obstala sta. Držala sta se za roke in gledala v travo, ki je bila polna zlatih zvezdic, po katerih je bil razmeten solnčni svit, kakor srebrn prah. Tako čudno se jima je vse zadelo na svetu, da sta oba zmajala s sivima glavama. In razgovorila sta se.

»Zdaj ti povem,« je dejal dedek med drugim, »kaj me tako čisto teži. To je ta misel, da odideva prej

je rekel ban, da tvori njegov program le ogrsko-hrvatska nagodba. Glede hrvatskih nemirov je izrekel prepričan, da so le odsevi nerednih razmer na Ogrskem. Na vprašanje, kako stališče bo zavzel napram vprašanju hrvatskega jezika in hrvatskih grbov, je odgovoril ban: »Moja srčna želja je, to vprašanje pravično rešiti. Toda prej se tega ne lotim, dokler se mir in red popolnoma ne povrne. V znamenju demonstracij se ne dajo koncesije. Ulica ne sme vladati! Zakaj bi tajili? Kmetstvo ljudstvo je opozicija hudo naščuvala. Prebivalstvo se mora privaditi zopet na mirne razmere. Kakor sem slišal, se je že pod mojim prednikom izdelala naredba glede jezikovnega vprašanja in rabe barv. Jaz se bom seveda strogo držal vsakojakih odredb grofa Khuena ter si jih privojsil. Posebno pažno hočem posvetiti upravi dežele. Bil sem 16 let veliki župan virovitiškega okraja in mesta Oseka. Blagodejne vspehe dobre uprave znam tedaj iz lastnih skušenj ceniti. Uprava na Hrvatskem mora biti dobra. Zakone bom strogo izvrševal, držal se bom vedno le zakona. Moj prednik grof Khuen je bil pod zelo težavnimi razmerami ban Hrvatske. Godila se mu je zelo pogosto krivica (?). Grof Khuen je ideal tankovestnega, vrliga uradnika, pošten z načaj mož, ki za 20letnega banovanja ni prezrl niti najmanjše podrobnosti, poštenjak. V Zagreb grem z najboljšimi namerami, z najboljšimi upi. Ime Pejacevich ima v moji domovini dober glas. — Že samo ta smešna hvala bana Khuena najbolje označuje značaj novega bana Če pa ima njegovo ime res dober glas, je to najmanj njegova zasluga. Sicer pa bi naj dopisnik le vprašal objektivne hrvatske rodoljube po deželi, in dobil bi najbrže drugačne informacije o »dobrem glasu«.

Politične vesti.

— Minister Rezek je v večrajšnjem ministrskem svetu izjavil, da vztraja pri svoji demisiji. Nato je takoj zapustil ministrski svet. Čehi so mu ponudili dva državnozborna mandata; posl. Brdlik je odložil svoj mandat budjeviške trgovske zbornice v prilog dr. Rezeku. Ne ve se še, ali se dr. Rezek odloči za mandat ali pa se vrne k profesuri češkega vseučilišča.

— Nadštevilni rekrutje. Vsenemški poslanec dr. Schalk je vprašal pismeno brambovskega ministra, kaj se zgodi z rekruti, ki so bili potrjeni nad navadno število, ker je ogrska zbornica opustila zvišanje. Brambovski minister mu je odgovoril: »Po § 42. vojnega zakona se mora

v večnost in Josipa nikoli več ne ugledava!

»Tudi jaz si to mislim.«

»Včasih me kar duši.«

»Vidiš — vidiš.«

Dedek je stisnil babici roko in potresel z glavo. Solnce je razlilo po njegovih laseh jasen in topel odsev.

»In mogoče — mogoče,« je dejal tiho, »da naju čaka že tam —.« Pokazal je z roko kvišku.

»Že tam zgoraj,« je pristavila gospa Vanječkova in pogledala v nebo. Beli oblaki so pluli po obzorju.

»Bog ve, kje je položil kosti.«

»Vidiš — vidiš.«

»In mogoče že davno.«

»Nič ni nemogočega pod solncem,« je pristavila babica.

»I — ha!«

Babica je potegnila iz žepa očale, ali zopet jih je vtaknila nazaj. Pa je pogladila moža po licih, kakor da bi ga hotela umiriti in potolažiti, potem mu je dejala, da naj bi šel domov. Ni rekel ničesar. V mislih si je predstavljal pomladno, ogreto zemljo, ki že čaka, da ga sprejme in premeni v prah. In tako mu je bilo ta trenotek, kakor bi se mu tožilo spati pod cvetjem in solncem.

(Dalje prih.)

vsako leto z 31. avgustom obračunati z odbranimi rekruti. V mirnem času je nad število asentirane prometisti iz armade v deželno brambo in iz deželne brambe v nadomestno rezervo. Vsled § 2. zak. z dne 26. febr. 1903 bo treba 71.562—59.024 mož, to je 12.538 rekrutov več kot nadštevilnih prestaviti v nadomestno rezervo. Razglas o asentiranih, ki dobe to olajšavo, se more izvršiti šele začetkom avgusta, oziroma po kontingentnem obračunu začetkom septembra, kar se bo v vsakem slučaju po okrajnih oblastnih takoj razglasilo v občinah.

— Ogrski državni zbor še vedno nadaljuje debato o vladnem programu. Ministrski predsednik se opetovano in krčevito brani. Vendar se duhovi ublažujejo in večina se je izjavila napram neodvisni stranki, da je za vstavljenje obstrukcije.

— Volitve v srbsko skupščino so razpisane na dan 8. septembra in skupščina se skliče na dan 1. oktobra v Belgrad. Belgrad voli dva, ostala mesta pa po enega poslanca. Število poslancev v okrajih pa je odvisno od števila prebivalstva. Po 4500 davkoplačevalcev voli enega poslanca. Bodoča skupščina bo tedaj imela precej več poslancev, kakor jih je imela dosedaj.

— Srbija in Angleška. Odgovor angleške vlade na notifikacijo o zasedanju prestola kralja Petra je bil hladen in rezerviran ter se ni obelodanil. Angleška vlada tudi zelo ostro obsoja kraljev umor ter zahteva, da se morajo morilci odstraniti iz armade in ministrstva, le pod temi pogoji obnovi Angleška diplomatske vezi s Srbijo.

— Bolgarska ustanovi v Rimu, Londonu in Berlinu diplomatska zastopstva. Italijanska vlada je namen že odobrila.

— Turška nota. Turška vlada je poslala okrožnico na Dunaj, v Peterburg in Pariz, v kateri zavrača bolgarsko noto ter izjavlja, da je namen njenim dosežanim vojaškim odredbam, potlačiti ustaško gibanje, da pa ne goji vojnih namer.

— Predsednik Loubet v Londonu. Sprejem francoskega predsednika na Angleškem je bil povsod prav prisrčen. Ko sta se pripeljala Loubet in angleški kralj na postajo Viktorija, so zgrabili detektivi nekega tujca, ki se je rinil k vozu ter segel pod sukno. Izkazalo se je, da je bil to neki Francoz Le Febre, ki je hotel izročiti predsedniku neko pismo prošnjo. Listi so takoj poročali o nevarnem atentatu.

Dopisi.

Iz Dobračeve. (Klerikalna vzgoja.) Kako fanatično vzgajajo klerikalci ljudstvo, se je zopet pokazalo dne 5. julija. Znani škofov in nekaterih žensk ljubimec »šalobar distie kaplan Lavrič, je ta dan z lece napadal napredne fante, kako da so surovi in neotesani, (ker je v soboto zvečer neki fant, ki se pa prištevata klerikalcem, mimo župnišča preklinjal), češ, da je treba boljše vzgoje, več pobožnosti itd. Mi bi se ne pečali s to malenkostjo, ako bi ne bile napravile njegove gojenke »Marijine hčere« javnega plesa, na katerem so se prav pošteno po modernih klerikalnih principih »našeska«. Te zaslepljene kaplanove device se vzdrže vsake, od napredne strani prirejene veselice, koje dohodki so namenjeni v lepe in občekoristne namene, češ, da je to »greh«, ker jim prepoveduje njih diktator Lavrič. Ker pa i nad njimi vlada zakon večne božanske narave, kojega povsem zatajiti nihče ne more, in jih sili, da dajo duška svojim čutilom, ker tudi one časih rade malo (po domače rečeno) »štemergajo«, zato so napravile dne 5. julija nekako protestno veselico, proti naši, katero je šest dni poprej, na dan sv. Petra priredilo naše vrlo gasilno društvo. — Tako je torej kaplanova vzgoja. Kadar se gre za lepe in vzvišene namene, za pravo izobrazbo, povzdigo in napredek, takrat je »greh«, in vselej, kadar priredi kakšno naše, bodisi bralno,

gasilno ali pevsko društvo veselice, vselej grmi kaplan na vse grlo s prižnice o pogubnosti in škodljivosti veselice, plesov in zabav; kadar pa kaj sličnega prirede klerikalci, takrat je dovoljeno vse, vse nota bene, če treba tudi »prepovedani sad«. Naše veselice, na kateri je bila izborna in poštena zabava, se niso hotele udeležiti, a v nedeljo potem pa so prišle v najobilnejšem številu ter pripeljale seboj tudi svoje ljubčke. Ne vemo, ali jim je tako diktiral kaplan, ali so to storile iz lastnega nagiba, vsekakor to kaže kaplanovo vzgojo v pravi luči. — Le tako naprej kaplan Lavrič! Vi, kiste tako goreč častilec Dionizijev in boginje Venere, ki se naslajate cele noči z vinskimi duhovi tako, da se večkrat rano v jutro vračate dobro »natrkano« domu, sanjajoč o objemih in poljubih lepih Micik in Mucik in drugih takih lepih nežnih stvaric ter premišljuječ, kako bi boljše fanatiziral naivno ženstvo, ga navajal k tercijalstvu ter tako delal zapreke vsakemu pravemu napredku in prosveti. Le tako naprej! Mi se vas ne bojimo, le razdvajajte naše dobro ljudstvo, le razdvajajte naše dobro ljudstvo, enkrat bo že spoznalo vaše sebične namene. Nas pa s tem le spodbujate k vstrajnejšemu in agilnejšemu delovanju. Mi bodemo stopali vkljub vaši agitaciji krepko in brezobzirno naprej, v vseh dobrih rečeh ter se bodemo vedno borili za napredek in povzdigo, za pravo izobrazbo in omiko, ne oziraje se pri tem na Lavriča in njegov »jagar bataljone« in druge take petelinčke. Živela misel svobodna!!!

Iz slovenskih goric. V malokateri cerkvi se gode tako čudne reči kot pri nas v št. Ilju. Naš gosp. župnik in njegov »Stiefelputzer« organist Ig. Vobič vsak dan jasneje kaže, kako daleč sega klerikalna surovost. Pred 11 leti smo dobili nove, krasne orglje, res mojstrsko delo rajnih bratov gg. Zupan. Veselje je bilo poslušati veličastne glasove naših orgelj in pa naš izvrstni pevski zbor. Ob velikih praznikih je bila pozna služba božja navadno muzikalična, česar pa g. fajmošter zdaj ne trpi več, ker se po njegovem mnenju s tem služba božja moti. Da, spravl je celo tako daleč, da smo dobili lansko leto organista, ki pa bi bil najboljši za pastirja, ne pa da bi tukaj na koru škandale delal. Skraj bi bilo treba, da bi bilo vedno par žandarjev na koru, da bi človek bil vsaj življenja varen, kajti gorje tistemu, kateri našega g. »Werklmanna« razdraži, on ga takoj za »krof« zgrabi. Zakaj pa ne, če ima od fajmoštra dovoljenje za to. Naj navedemo tukaj par resničnih dogodkov. Pri nas imamo namreč vrlo sopranistinjo, katera je že čez 20 let cerkvena pevka. Ker ona baje več »zastopi« kot Vobič, je nastalo radi tega med njima smrtno sovraštvo. Lansko leto je bilo, ko je pri »gloriji« zapustil orglje in kor tako, da se potem med celo božjo službo ni orgljalo, in to zaradi tega, ker je bila ta pevka na koru. Letos o Veliki noči pa je med službo božjo pevke obsipal s priinki »proklete babe« itd. Najel si je dve pevki iz sosednje fare. S tema ima po večerih do 11. ure vajo, vadijo se namreč tudi v ljubavnih stvareh. A največ vredno je to, da ga ti dve pri g. fajmoštru ne zatožite, če gospod »orglenist« na veliki petek meso je, kakor je letos storil. Gospod župnik, ali to ni greh? S samozavestjo, da ne sme nihče drugi na kor, kot njegovi dve pevki, se je ta mlečezobi fant celo tako daleč spozabil, da je na praznik sv. Petra in Pavla pri jutranji maši to pevko, ko je prišla na kor, nakrat za vrat zgrabil. Nastala je prava panika na koru. Fajmošter pa je moral z blagoslovom čakati, ker organist ni imel časa orgljati. In to bi še dalje trajalo, da ni ona, kot pametnejša odjenjala. Taki škandali se gode v naši cerkvi baje po naročilu in pod pokroviteljstvom g. fajmoštra. Zdjaj pa vprašamo g. župnika, ali ni to motenje vere? Ali ni to javno pohujšanje? Zahtevamo pa od g. fajmoštra, naj tega organista odstrani, da bo vsaj enkrat mir, drugače smo primorani, se na višjo inštanco pritožiti. Kaj Vam je ljubše, g. župnik?

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Pokazali smo na kratko, kako so se kraji in narodi uprli posvetni oblasti papežev in kako so to oblast čedalje bolj omejevali. Zgodovina teh bojev je zanimiva, ker kaže, kako se je papeštvu odrgal kos za kosom njegove veljave, dokler ni ostalo le malo več kakor samo — spomin. Vodilna misel vseh teh bojev je bila pri vseh narodih in v vseh državah ena in ista: da cerkev v posvetnih zadevah nima ničesar govoriti, da je ona samo učiteljica morale.

Ta boj pa ni ostal omejen samo na to, da odvzame cerkvi veljavo v posvetnih rečeh. Valovi, ki so se vzdignili, so preplavili to mejo in vdrli čez cerkvene pragove v svetišče samo. Prvi povod temu je dala cerkvena znanost. Ta se prouzročila, da so se začeli tudi lajki baviti z verskimi vprašanji, vsled česar so ta vprašanja vedno z večjo silo razburjala tudi nižje sloje.

Sholastika, hotoč razumu dokazati resničnost cerkvenih nauk in iz njih izvirajočo božjo avtoriteto cerkve, je po nominalizmu prišla do spoznanja, da se božje stvari človeškemu razumu ne dajo dokazati. Že Tomaž Akvinski je iz čeznaravnega značaja božjega razodetja sklepal, da se isto človeškemu razumu ne more dokazati. To je bil prvi povod, da je potem prišlo do ločitve med vero in razumom, med teologijo in znanostjo. Leta 1308 umrl franciskan Duns Scotus je to ločitev dognal, učec, da je božja moč absolutno svobodna in je zato človeški razum ne more spoznati, kaj še dokazati. Izhajajoč s tega stališča je Duns Scotus na pr. učil, da se neumrljivost duše ne da dokazati, češ, to je samo verska resnica, ne pa resnica, glede katere se da človeški razum prepričati. Francišek de Mayronis, Scotusov učencec, je Scotusove nauke razvijal dalje in prišel do zaključka, da bi svet tudi brez Boga lahko obstajal.

Od tedaj sta vera in znanost hodili različna pota. Anglež Roger Bacon († 1292.) je prvi razvil in dokazal, da sta metodi znanstvenega in verskega spoznanja popolnoma različni, menih Durand de St. Pourçain († 1332.) pa je že dokazoval, da teologija sploh ni nikaka znanost.

Nominalistični princip je dosegel svoje končno formuliranje po angleškem franciskanu Viljemu Okkamu († 1347.), ki je prišel do zaključka da verskih resnic ni mogoče človeškemu razumu dokazati, pa tudi eksistence Boga ne, niti nauka, da je Bog vse ustvaril, kar obstoji. Božje stvari se morajo slepo verjeti, znanost pa ne sme ničesar slepo verjeti nego mora vse, kar uči, znati dokazati.

Iz nauka, da se verske resnice človeškemu razumu ne dajo dokazati, je nominalizem začel kmalu izvajati, da so verske resnice v nasprotju s človeškim razumom. Iz ločitve znanosti in teologije, razuma in vere je nastalo kmalu ostro nasprotje. (Dalje prih.)

Shod v Dragatušu.

Iz Črnomlja.

Oprostite, gospod urednik, da Vas nadlegujem. Sili me v to dopis v »Slovenec« z dne 2. t. m. št. 74 o shodu v Dragatušu, v katerem na grd način pači domišljavi dopisnik resnico in psuje mirne in poštene ljudi prav po konzumarskem običaju.

Ni mi namen, spuščati se z dopisnikom v kako polemiko, pač pa hočem golo resnico konstatirati.

V nedeljo dne 28. junija t. l. bilo je v Dragatušu prošenje ali »žeganje«. Na ta dan poletijo Črnomlajci kaj radi v prijazni Dragatuš. Ravno tako napravilo nas je tudi letos mnogo izlet v Dragatuš. Nič slabega slutec prišli smo veselo tja. Komaj smo stopili z voza, pridejo nam nasproti znanci, začnejo nam praviti, da bi danes moral biti tu shod, pa ga je oblastnija prepovedala, da se bode pa vkljub temu shod vršil v farovžu in bode tam govoril dr. Krek iz Ljubljane.

To je bila za nas popolna novica in niti sanjati nismo mogli, da bo nastopil ta dan v Dragatušu kak govornik. Potem smo se nekoliko okrepčali in se razšli vsak po svojem opravku. Ko sem tako po Dragatušu hodil, pride mi znanec nasproti in me vpraša, že ne grem na shod. Jaz mu odgovorim, da ne grem, kajti shod gotovo ni javen, ker ga je oblast prepovedala in da imajo edino le vabljeni pristop. Znanec mi odgovori, da lahko vsak gre na shod, ker shod se vrši na farovski veži pri odprtih durih in da tam črnomlajski kaplan Miha Zelvik vsakemu prišedšemu listke deli, poprej ga pa vpraša po imenu, ime na listek zapiše in mu ga da. In ne bodi len, grem počasi proti farovžu in tam vidim ljudi v veži in zunaj veže stati in se jim pridružim, seveda je ta čas polovica shoda že

minula. Listka nisem dobil nobenega, nihče me ni nič vprašal, kakor mnog drugih ne. Po mojem mnenju vrš se je ta shod popolnoma javno, dokaz temu, ker je imel vsak pristop ne da bi bil vabljen, ker večne duše so bile odprte in ljudje ali bolje rečeno otroci in ženske, kajti mož ni bilo malo, so stale tudi pod milim nebom in poslušale »pridigo« dr. Kreka. Med svojim govorom je dr. Krek ni mogel ogniti liberalcev, kajti kor tudi ne črnomlajskih škričev in ljudi pozivjal, naj se teh škričev ne boje in njih nič ne poslušajo. Ne to začeli so nekateri razodni ljudje, godrnjati in so odšli, med njimi tudi jaz. Tako se je ves shod vršil in sedaj bi pa radi ti ligurjanski ljudje javnosti in oblastnjim natvezli, da se je ta shod po § 2. zborovalnega zakona vršil. Seveda c. kr. orožništvo iz Vinice, ne pa iz Črnomlja je celo stvar paznim očesom zasledovalo, kajti bilo je, kakor sem po zneje doznal, obveščeno, da je javni shod prepovedan. Ker je c. kr. orožništvo le svojo dolžnost storilo in ugovarjalo, da se shod postavnim potom ne vrši, se sedaj ti ljudje hudejo na isto, nam Črnomlajcem vse mogoče predbacivajo in se dražejo celo uradnišču c. kr. okrajnega glavarstva denuncirati, da je isto tako uradno tajnost izdalo.

Tako grdo lagati in resnico pačiti zamorejo le ljudje z ligurjansko moralo.

Vsa druga predbacivanja so popolnoma izmišljena in iz trte izvitja; posebno pa glede g. Šetine, kajti on se sploh za celo stvar ni nič brigal. Povemo pa tonzuriranemu dopisniku, da ima g. Šetina ravno za naš vodovod dosti zaslug in sploh za naš okraj, gotovo pa več, kakor vsi belokranjski maziljenci skupaj.

Stacunskih hlapcev in pisarjev pa v Dragatušu in sploh v naši družbi nismo videli, pač pa poštene trgovce in uradnike, kateri pa zavračajo psovke »stacunski hlapci« bivšim konzumnim hlapcem, ki farbajo in lažejo po »Slovenec«, kako bi bila to največja čast za duhovski poklic. Končno častitamo prirediteljem shoda na ponesrečenju istega in na veliki blamaži, ker radi tega je vsa jezz in psovanje in radovedni smo pa, bode li Johana, kaj o tem gošpodu dopisniku pisala?!

Obč. svet ljubljanski.

V Ljubljani, dne 7. julija.

Predsedoval je župan Iv. Hribar, ki je imenoval za overovatelja zapisnika obč. svetnika Lenčeta in dr. Tavčarja.

Župan je potem omenjal nedeljske veselice v prid Prešernovemu spomeniku. Povdarjal je, da je bila to veselica, kakršne še Ljubljana ni videla. Slovenske dame so sestavile odbor ter priredilo to impozantno slavnost. Bila je sicer privatna priredba; vendar pa je vredna, da se je omenja tudi v občinskem svetu zato, ker je bila prirejena na korist fondu za spomenik, ki ima krasiti belo Ljubljano. Zelja vsakega Slovenca je, da dobi veliki pesnik Prešeren, ta prorok boljše bodočnosti slovenskega naroda, kmalu dostojen spomenik. Z veseljem nas mora navdajati, da je Ljubljana pokazala tako rodoljubno zavednost. Nad 18.000 K kosmatih dohodkov se je doseglo. Župan se je hvaležno spominjal tistih dam, ki so se izkazale tako požrtvovalne in rodoljubne ter je prošil občinski svet do voljenja, da jim izreče v roke blag. za vse lepo vnete gospe Franje dr. Tavčarjeve toplo zahvalo. Zivahno pritrjevanje sledilo je tem županovim besedam, kateri je izjavil, da bode to pritrjevanje slovenskim rodoljubnim damam zadostilo za nedavne ostudne napade v nekem tukajšnjem slovenskem listu.

Potem je omenjal župan interpelacije drž. posl. barona Schweigla zaradi znanih izredov pred kazino. Župan je izjavil, da se v tej interpelaciji pačijo dejstva, dogodki se slikajo v popolnoma napačni luči. V tej interpelaciji se med drugim pograva tudi trditev »Grazer Tagblatta«, da je župan rekel neki dami, da zaradi ene nemške slavnosti ne bo dal izprazniti »Zvezde«. Župan iz ozira do te dame noče imenovati njenega imena; a toliko lahko pove, da je njena navedba pripisovati le njeni bujni fantaziji. Že iz samega tega dejstva se vidi, koliko je celi interpelaciji verjeti. Zelo žalostno je, da državni poslanec in ljubljanski častni meščan baron Schweigel opira interpelacijo v državnem zboru na popolnoma izmišljene govorce. (Ogorčeni klici: K ženskam se zateka ekscelencija! ženske ga informirajo!)

Obč. svetnik Žužek je omenjal izvanredne seje obč. sveta v prilog Hrvatom, kako je takrat prvi častni občan nastopal prav po banovsko proti Ljubljani. Po sodni obravnavi je bilo

»Dalje v prilogi.«

asno, da se bodo provzročitelji izgre-
ov eksemplarično kaznovali, vkljub
emu je imel drugi častni občan Ljub-
ane pogum, se oglasiti v državnem
boru z interpelacijo, ki na neosnovan
čin žali čast Ljubljane in celega slo-
venskega naroda. Kadar se komu
rade čast, se mora tudi braniti. Tudi
činski svet ne more preiti preko te
alitve na dnevni red, zato je predla-
gal: „Stav. občinski svet izreka svoje
ogorčenje in obžalovanje nad tem, da
je na podlagi krivih informacij častni
meščan ljubljanski ekscelencen baron
Schwegel stavil v državnem zboru
glede izgrediv dne 24. maja t. l. do
ministrskega predsednika interpelacijo,
ki mesto Ljubljano in nje prebivalstvo
ponižuje. Ta sklep naj se pisмено na-
mami omenjenemu častnemu občanu.“
Zoglasno sprejeto.

Obč. svetnik dr. Kušar vpraša
župana, če mu je znano, da so v ne-
deljo bili poklicani orožniki z dežele v
mesto in da so pod orožjem stali pri-
pravljeni v nekem prostoru in ako mu
je znano, če se je to zgodilo z njegovo
rednostjo. Ko bi se bilo zgodilo z nje-
govo vednostjo, tedaj bi moral proti
temu protestovati, ker za nedolžne slo-
venske slavnosti in veselice ni treba
klicati orožnikov v mesto.

Župan odgovarja, da ga navedbe
dr. Kušarjeve iznenadejajo. Ne ve sicer
v koliko so resnične in se boče o tem
na pristojnem mestu pončil; toliko pa
more zatrdati, da on o poklicanju orož-
nikov z dežele ni nič vedel. Če so se
res poklicali, je to tem bolj čudno,
ker je namestnik deželnega predse-
dnika, dvorni svetnik grof Schaffgotsch
v pogovoru, ki ga je zaradi nedeljske
veselice imel župan z njim, pritrtil žu-
panovemu mnenju, da za vzdrževanje
reda popolnoma zadostuje mestna poli-
cijska straža in eventualno še v Ljub-
ljani štacijonirani orožniki.

Zapisnik zadnje seje se je prečital
in odobril. Župan je omenjal, da je glede
reseničarstva vprašanja izvoljena de-
putacija izvršila svojo nalogo. Deputa-
cija sta se pridružila državna poslanca
dr. M. Ploj in dr. Ferjančič. O
tem, kaj je deputacija izvedela, ne more
župan dati pojasnil; prosi pa sprejeti
zagotovilo, da se je prizadevala vestno
izpolniti poverjeno jej nalogo. Tudi
glede kolodvorskega vprašanja v Ljub-
ljani je dobil župan pri generalnem
ravnateljstvu južne železnice še dokaj
ugodna zagotovila.

Obč. svetnik Senekovič poroča o
končnem obračunu stroškov za električno
železnico v Ljubljani. Stavbni kapital
trudke Siemens & Halske znaša kron
1.026.7187 h 39. Rezervni fond znaša
24.000 K. Predloženi računi so se vzeli
na znanje ter se odobrili.

Isti poročevalec je poročal o ra-
čunskih sklepih mestnega ubožnega za-
klada za lansko leto. Potrebščine zna-
šajo 84.886 K 72 h. Premoženje se
je zvišalo za 69.456 K. Se je odo-
bruje vzelo na znanje.

Nadalje je poročal isti poročevalec
o računskem sklepu zaklada meščanske
imovine za lansko leto. Premoženje
znaša 294.727 K 24 h.

V občinsko zvezo sprejetim gg.
Francu Jenku, Melhiorju Zupanu
in Valentinu Accettu se je podelilo
meščanstvo pod zakonitimi pogoji, da
plačajo v občinsko blagajno po 100 K
in za ubožni zaklad po 200 K (Poro-
čevalec dr. Zarnik.)

Isti poročevalec poroča o prošnjah
za sprejem v občinsko zvezo 89 pro-
silcev s 145 osebami.

So se sprejeli.
Odklonilo se je 10 otrok, ker niso
po smrti svojih očetov bivali 10 let v
Ljubljani. Istotako se je odklonilo 68
prosilcev s 165 osebami, ker niso iz-
polnili zakonitih predpisov. Zagotovil
se je sprejem v občinsko zvezo za slu-
čaj, da postanejo avstrijski državljani
gg. zobozdravniku Paichlu, lekarničniku
asistentu Deviču in še dvema tučema.

Nadalje se je ugodilo rekurzoma
Jere Papler in Tereze Marinšek za spre-
jem v občinsko zvezo.

Obč. svetnik dr. Stare je poro-
ral o dopisu ljubljanskega knezoškofa
glede poravnave nedostatkov pri stroških
za popravilo cerkve sv. Jakoba in o po-
biranju 9 1/2% priklade za pokritje teh
stroškov v znesku 36.444 K 38 h.
Knezoškof v svojem pismu obžaluje,
da ne more ugoditi, češ, da sploh ni
imel v rokah potresnega posojila, temu-
č je bilo že pod pokojnim njegovim pre-
dnikom razdeljeno ter je tudi cerkev sv.
Jakoba dobila 2000 K. — Zato predla-
ga personalni odsek, naj se prošnja
župljanov sv. Jakoba, da bi mestna
občina dolg prevzela, odkloni ter se
naloži občinski priklada 9 1/2% s 1.
oktobrom 1903.

Obč. svetnik Lenče je povdarjal,
da so šentjakobčani najrevnejši žup-
ljani. Plačevanje naj se dovoli na 10
let počenši s 1. januarjem 1904. Temu
predlogu se je pridružil tudi obč. svet-
nik Žužek. Lenčev predlog je bil
sprejet, na kar proglasi istega župan
nezakonitim, ker se župljani niso izja-
vili v tem smislu.

Isti poročevalec je poročal glede
pridržka neke stipendije pravniku M.
Debeljaku. Se je ugodilo.

Nadalje je poročal isti poročevalec
o izvolitvi novega odbora „Prostovolj-
nega gasilnega društva.“ Izvolitev se
je potrdila.

Končno se je poročal isti poro-
čevalec glede volitve dveh zastopnikov
obč. sveta v c. kr. mestni šolski svet.
Nasvetovala sta se dosedanja zastop-
nika obč. svetnika Majaron in Šu-
bic. Ker pa se je Šubic odrekel izvolit-
vi, se vrši volitev v petkovi seji.

Obč. svetnik Svetek je poročal
o računskem sklepu 3% potresnega
posojila za leto 1902. Dohodki so zna-
šali 912.763 K, stroški pa 762.912 K,
tedaj je bilo prebitka 149.851 K. Ak-
tiva so znašala 156.430 K 95 h, pasiva
pa 807.993 K. Koncem leta je bilo
razpoložljivega kapitala 149.851 K. Se
je odobrilo.

Obč. svetnik dr. Krek je poročal
o magistratnem nasvetu, da se dovoli
štirim stražnikom, ki so zasledovali
pse brez znamk, nagrada. Dovolila se
je dosedanja nagrada 100 K.

Prošnja Neže Sitarjeve, žene biv-
šega mestnega stražnika, da bi se ji
dovolila odpravnina za njenega moža,
ki je šel v Ameriko, se je odklonila.
(Poročevalec obč. svetnik dr. Krek.)

Isti poročevalec je poročal o po-
nudbi Ivana Ahlina za nakup neke
mestne parcele ob Privozu. Imenovani
ponuja 2 K za m². Ponudba se je spre-
jela, dasi je obč. svetnik dr. Stare
nasvetoval, naj se kupnina zviša na
4 krone.

Nadaljevanje bo v četrtek dne
9. t. m.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. julija.

— Izredna seja občinskega sveta. Občinski svet ljubljanski
nadaljuje jutri v četrtek, 9. julija
včerajšnjo redno sejo, v petek, 10
t. m. pa ima ob šestih zvečer iz-
redno sejo. Na dnevnem redu pet
kove seje so poročila o uredbi pod-
njega dela Miklošičeve ceste poleg
franciškanske cerkve; o dovolitvi
kredita: a) za prezidave v poslopi
druge mestne deške ljudske šole;
b) za razne poprave in nove nabave
v mestnih ljudskih šolah. Šolskega
odseka samostalni predlog v zadevi
odprave odklike na ljudskih šolah.
Združenih odsekov regulativnega in
stavbnega poročila o spremembi re-
gulacije Vegovih ulic ob bivšem
Ivan Gražarjevem posestvu.

**— Trgovska in obrtniška
zbornica v Ljubljani** ima v pe-
tek, dne 10. julija t. l., ob 3. uri po-
poludne v dvorani mestnega magistrata
redno javno sejo z naslednjim redom:
Dnevni red. 1. Čitanje zapisnika zadnje
seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naz-
nanila tajništva. 4. Samostalni predlog
zborn. svet. gosp. Ivana Hribarja v br-
zozajavnih in telefonskih zadevah. 5.
Zbornični računski zaključek za l. 1902.
6. Prošnja deželne zadruge izdelovalcev
sodavnice na Kranjskem za podporo. 7.
Poročilo o premembi pravil krojaške
zadruge v Ljubljani. 8. Prošnja za iz-
pregled učnega izpričevalca za nastop
čevljarjskega obrta. 9. Prošnja za iz-
pregled dokazov usposobljenosti za na-
stop kolarskega obrta. 10. Poročilo o
vprašanju vodstva c. kr. strokovne šole
v Kočevju o obveznosti trgovskih va-
jencev, da obiskujejo obrtnonadaljevalno
šolo.

— „Slovenec“ je v št. 147.
z dne 1. julija napadel gospoda Budi-
neka iz Kranjske gore, češ, da se je
udeležil velike nemške slavnosti v Beli
peči. No, tisti dan ni bilo v Beli peči
samo nekaj liberalcev, marveč tudi
nekaj klerikalcev, saj je eden izmed
klerikalcev „Slovenec“ poročal. No,
slavnosti se ni nihče udeležil, nego so
nekateri Slovenci le popoldne iz
ra do vedno s ti šli gledat kaj se godi.
To menda še ni nič tako hudoga, zlasti
če se pomisli, kako je na deželi. O
kaki slovensko-nemški zvezi pa še
govora ni. Sicer pa je „Slovenec“
poročevalec moral biti močno „navdu-
šen“, ker je videl stvari, ki jih sploh
ni bilo, ali je pa tako hudoben, da
vedoma laže.

— „Glasbene Matice“ redni
občni zbor boče v soboto dne 11.
t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih
prostorih, na kar p. n. društvenike
še enkrat opozarjamo. Društveni ra-
čuni leže v smislu § 7. odst. 4
društvenih pravil od jutri nadalje v
vodstveni sobi na vpogled.

**— Koncert abiturijentov
obeh tukajšnjih c. kr. učiteljskih**
se vrši v torek 14. t. m.
v veliki čitalnični dvorani »Narod-

nega doma« na korist »Učiteljskemu
konviktu«. Spored obsega poleg točk
priznanih domačih skladateljev tudi
točke skladateljev svetovnega imena.
Na sporedu so naslednje točke: 1.)
Joh. Brahms: Akademična slavnostna
overtura za veliki orkester. 2.) Jos.
Haydn: Cesarska pesem, unisono s
spremljevanjem orkestra. 3.) Anton
Foerster: »Ave Marija«, šesterogla-
sen mešan zbor s spremljevanjem
orkestra. 4.) Fr. S. Vilhar: »Slovoc«,
moški zbor z bariton-solo in s spreml-
jevanjem orkestra. 5.) Dr. A. Dvořak:
Slovanski plesi št. 1., 8., za veliki
orkester. 6.) E. Adamič: a) »Lipac«,
b) »V gozdu«, za mešan zbor. 7.)
Ed. Grieg: »Nova zemlja«, mešan
zbor z bariton-solo in spremljevanjem
velikega orkestra. Pri koncertu so
deluje popolni orkester vojaške godbe
c. kr. pešpolk št. 27 Leopold II.
kralj Belgijev in iz prijaznosti go-
jenci in gojenke obeh tukajšnjih učiteljskih.
Zbor šteje okrog 100 pevcev
in pevč. Zbori so izborno naštudira-
ni, da je pričakovati pri koncertu
sijajnega vsepa in mnogo užitka.
Po koncertu se vrši ples.

— Izlet v Cerklje. Brate
»Sokole« in slavno občinstvo, ki se
udeležilo tega Sokolovega izleta, pro-
simo, da gotovo do petka popoldne
to naznani v Šešarkovi trafiki, ker
sicer ne bo mogoče dobiti zadost-
nega števila vozov za povratek v
Kranj. Pristavljamo še, da v Cerkljah
ne boče skupnega obeda.

**— Začasni odbor I. hrvat-
skega društva „Kolo“ v Ljub-
ljani** priredi s svojimi tamburaši v
nedeljo dne 12. julija v prostorih
»Arene« Narodnega doma zabavni
večer z raznovrstnim vsprejedom.
Vstopnina prosta. — Vstop je dovol-
jen samo proti izkazu povabila. Za-
četek točno ob 8 uri zvečer.

— K Prešernovi slavnosti
imamo še omeniti, da je domače pivo
delniške družbe združenih pivovarn
našlo vsestransko pohvalno priznanje.
Stočila se je tega piva ogromna mno-
žina. Pivcev je bilo ob paviljonu, da
se je kar vse trlo, in dame, ki so se
žrtvovale za narodno stvar, so imele-
ravno v tem paviljonu preobilo posla.
Kakor smo že v sobotni številki na-
šega lista povdarjali, je to domače pivo
izborne kakovosti, in to se je dokazalo
v nedeljo v polni meri. Vsakdo, ki je
pil to pivo — in bilo je gostov na ti-
soče — se je pohvalno izrekel o finem
okusu tega piva, ki presega marsikatero
drugo tukaj importirano pivo. Kakor
čujemo, so se od nedelje sem oglašili
mnogi gostilničarji in zasebniki iz cele
Kranjske in iz obmejnih pokrajin pri
ravnateljstvu pivovarn z naročili. Družba
je v položaju, zadostovati vsem zahte-
vam, samo želeli jo, da bi se ravno
tukaj Slovenci držali gesla »Svoji k
svojim!« ker je pivo izborno in cena
primerana.

**— Prostovoljno gasilno
društvo v Vodcah** priredi na
Marjetno nedeljo popoldne dne 12.
julija slavnost blagoslovljenega gasil-
nega orodja pri »Križu«, kateremu
sledijo prosta zabava, petje in srečka-
nje na vrtu pri »Janezu«.

— Čipkarska šola v Idriji.
»Narodov« ocenjevalec razstave žen-
skih rodnih del v Ljubljani piše v
svojem poročilu med drugim: »Naj-
lepsi objekti razstave pa so šipke.
Izdelki idrijski (razstavil g. Dragotin
Lapajne) živajo svetovni renomé in
ga tudi povsem zaslužijo. Risba se
boljša od dne do dne, tehniška stran
pa je itak dovršena. Kaj bi se dalo
še napraviti, ko bi imeli v Idriji
domačega risarja večaka, kateri bi
iz umetniškega stališča dajal vodilni
ton in proizvajal nove načrte! V
Idriji imamo svojo čipkarsko šolo,
kateri se pa ni vredno zdelo udele-
žiti se te domače razstave eminentne
važnosti. Ta naš zavod, ki bi mnogo
lahko koristil naši svetovno znani
edini industriji, čipkarstvu je dobil
končno strokovnega (!) učitelja po
zaslugi g. poslanca Arkota v osebi
učitelja na tukajšnji ljudski šoli g.
Vogelnika. Ta gospod je sicer že
več let kurator čipkarskih šol, a
nima niti malo strokovne izobrazbe,
pač pa veselje do kupčije, katera
nese. Njegovo imenovanje je vele-
zanimivo. V prvi vrsti radi tega, ker
nam kaže, da idrijski dekan kot po-
slanec vendar nekaj dela in če prav
na tihem (zakaj, se ve!) in le za kle-
rikalce, v drugi vrsti pa vidimo, da
gre vlada klerikalcem povsod na
roko. Arko je izpovedal, da se je
sistemiziralo mesto učitelja na idrijski
čipkarski šoli v 10 uradnem či-
novnem razredu. To je gotovo lepa
pridobitev, če se ve, kako mačevska
je sicer vlada napram Slovincem.
Arko pa ni imel pred očmi prospaha
zavoda, povzdigo domače obrti, ka-
kor bi to moral biti, pač pa je ho-
tel preskrbeti svojemu pristašu masno
službo. Naučno ministrstvo pa je, se
ve na ljubo in prošnjo klerikalcev,
kar natihoma imenovalo g. Vogel-
nika učiteljem. Tako je zavod, po
zaslugi klerikalne samopašnosti za-
držan v napredovanju, dokler mu bo

vođa in učitelj Vogelnik. Prilika je
bila, da se bil dobil zavodu stro-
kovno izobražen učitelj, saj so s to
službo združeni lepi dohodki, in naša
obrt bi se bila razcvetela ter pomno-
žila dohodke našim pridnim delav-
kam šipk. Ali naj si izmišlja gospod
Vogelnik načrte novim modelom, ko
ni niti zmogel risanja za ljudsko
šolo? In z umetniškega stališča, ko
nima niti pojma o umetnosti? Pro-
testirali bi proti takemu ravnanju z
našim zavodom, a ker vemo, da bi
to nič ne hasnilo, zadostuje naj, da
se je osvetilo delovanje klerikalcev
in postopanje vlade. Značilno je, da
si klerikalci niso upali dati javno
duška prikritemu veselju nad tem
imenovanjem.

**— Sneg na kamniških
planinah.** Ta dva dneva je padlo
po vrhovih kamniških planin dokaj
snega.

— Šolsko izvestje. Na ce-
sarja Franc Jožefa državni gimnaziji
v Kranju je bilo koncem pretečenega
šolskega leta 362 učencev. Iz Kranja
jih je bilo 29, iz ostale Kranjske 290,
ostali so bili iz drugih avstrijskih
dežel. Po narodnosti je bilo 357 Slo-
vencev in 5 Nemcev. Po veri so bili
vsi rimski katoliki. Odkliko je do-
bilo 57 učencev, I red 220, II red
26 učencev, III red 14 učencev, po-
navljajni izpit se je dovolil 42 učen-
cem. Šolnino je plačalo v obeh te-
čajih 187 učencev v skupnem znesku
5670 K. Stipendije je uživalo 48
učencev v znesku 7488 K 87 h. Na
zavodu je delovalo razum ravnatelja
še 16 učnih moči.

— Požar. Dne 6. t. m. je zgo-
rela hiša Francetu Celharju v Nem-
ški vasi. Pohvale vredno je gasilno
društvo iz St. Petra, katero je tako
hitro na lice mesta prišlo. Najbližje
gasilno društvo v Slavini se ni moglo
z gasilnim orodjem gašenja udele-
žiti, — ker istega še nima, temu-
so le udje še v svojih oblekah pohi-
teli k požaru ter so pri gašenju po-
magali. Ker je zgoraj imenovanemu
možu poslopie popolnoma pogorelo
in je siromašen, se priporoča usmi-
ljenim ljudem za podporo.

**— Smrtonosni sršenov
pik.** Iz Bele cerkve se nam piše: V
Breški vasi so se pri Tramtetu v
blevna vrata vgnezdili sršeni, ter
bili živini in domačim nadležni. Mati
in njena 11 letna hčerka Marija ho-
teli sta jih z metlami zatreti in sicer
dne 6. t. m. dopoldne ob 1/2.12. uri.
Bil je vroč in soparen dan. Pri tem
delu piči sršen Marijo v lica in dekle
je bilo v pol ure — mrtič. Oteklina
se je naglo širila od glave navzdol.
Z besedami: »Mama mene že v prsih
peče«, sklene deklica svojo mlado
življenje.

**— Iz štajerskega dežel-
nega šolskega sveta.** Deželni
šolski fond za leto 1904 se je do-
ložil s 5.255.000 K, za učiteljski pen-
zijski fond se je odobrilo 661.000 K,
za normalni šolski fond pa 18.350 K.
Dvorazrednica pri Sv. Francišku v
Savinski dolini se razširi v triraz-
rednico. V stalni pokoj sta šla na-
učitelj Jurij Bregant pri Sv. Be-
nediktu v Slov. goricah in Simon
Kropej v Majšperku.

**— Vojniške volilne slepa-
rije odobrene.** Zadostno je znano,
na kak način so Nemci pri občinskih
volitvah v Vojniku sleparili. Slovinci
so vložili zoper volitve ugovor. In
kaj je ukrenila politična oblast? C.
kr. namestništvo v Gradcu je skle-
nilo o d b i t i ugovor, češ, da nima
nasproti nemški slepariji nič ukre-
niti. Pravi namreč, da bi bili Nemci
tudi tedaj zmagali, če bi se glasi,
katerih veljavnost Slovinci izpodbij-
jajo, razveljavili. S tem odlokom je
torej politična oblast priznala, da
nima nič zoper to, ako se tudi dru-
god glasovi na enak način fabrici-
rajo, kot so se v Vojniku. O tem
treba razmišljevat!

— Celjski nemčurji so po-
slali svoje barabe na Ostrožno, kjer
so od veselice iz Šmartna mirno
domu idoč Slovence napadli s se-
kirami, vilami, nožmi. Pri tem so
ranili več Slovencev, med drugimi
tudi ženo nekega godca s sekiro
smrtonovarno. Upamo, da se stvar
pojasnji pred sodiščem.

**— Iz Borovelj na Koro-
škem** se nam piše: Do smrti pobil
se je včeraj neki mlad hribolazec z
imenom Sedineš v Košuti. Prišli so
trije hribolazci iz Celovca in hoteli
dež Košuto. Padel je bil v takozva-
nem »Hanzovem turnu« kakih 100
metrov globoko ter si razkral glavo,
polomil roke in noge.

— Izpred sodišča. Kazenske
obravnavne pri tukajšnjem deželnem
sodišču: 1. Andrej Škvarča, užitar
iz Orešja, je zvečer dne 22. svečana
t. l. v kuhinji Žgurove gostilne na
Colu v prepiru zaradi neke vojnje s
stolom po glavi udaril Janeza Benčina
tako, da je kraval; Alojzij Bajo, po-
sestnika sin v Višnjah, ga je za isto
noč zasledil napadel, ko se je Ben-
čina vračal iz gostilne domu in ga je
parkrat udaril z rajteljnom po životu,

nakar je zbežal. Bajc dejanja ne taji,
zagovarja se le s tem, da je Benčina
v gostilni izustil besedo »kilavec«,
kojo je kot nase naperjeno žalitev
smatral. Škvarča je bil obsojen na
4 dni zapore. Bajc pa na 3 mesece
ječe. 2. Ana Potočnik, postrežnica v
Ljubljani, je Marijo Švarče na ta na-
čin za 60 K 60 vin. opeharila, da ji
je obljubila, da ji preskrbi službo v
tukajšnji tabačni tovarni in da potre-
buje denar za napravo prošnje, za
zdravnika in koleke. Dne 8. rožnika
t. l. se je pa Potočnik na Glincah
lotila Ivane Korošec, jo vrgla na tla
in ji zruvala nekaj las, sodišče jo je
na 5 mesecev ječe obsodilo. 3. Dne
25. velikega travna je patrolujoči
orožnik na okrajni cesti pri Zmincu
zasadel na vozu splečar voznika Luko
Primožiča iz Kopačnice, na vprašanje,
kako da se piše, mu ta odgovori, da
mu je ime Tomaž in da je iz Želez-
nikov doma. Ker je orožnik držal
vjeti Primožičevih konj, skočil je
posestnik Martin Oblak, kateri je
ravno istokrat pred Primožičem vozil,
z obrnjenim bičem proti orožniku ter
kričal: »Pusti moje živino pri miru,
saj nimaš z nami ničesar za opravi-
titi«, med tem pa je skočil Primožič
na svoj voz in udaril po konjih, da
bi bil orožniku ušel. Sodišče je oba
zatočenca krivim spoznalo ter obso-
dilo Primožiča na 4, Oblaka pa na
6 mesecev težke ječe. 4. Jožef Šter,
čevljar v Spodnjih Dupljah, je bil
obsojen na 3 tedne zapore, ker je
svojege očeta v pijanosti s pestjo po
glavi udaril.

**— Iz zaporov deželnega
sodišča pobegnili** so danes po-
noči kaznjenci Franc Smolej iz
Kranjske gore, bivši orožnik, obsojen
zaradi hudodelstva tatvine na 4 leta
težke ječe, Anton Šiška iz Mač-
kovca, občina St. Peter pri Novem
mestu, obsojen zaradi hudodelstva
težke telesne poškodbe na 5 let težke
ječe in Jurij Žvokelj iz Spodnje
Šiške, obsojen zaradi hudodelstva
tatvine v 18 mesecev težke ječe. Vsi
trije so bili zaprti v eni celici v II.
nadstropju. Ušli so iz zapore pri od-
prtini, skozi katero se daje v celico
kibla. Zunanja vratica namreč niso
bila zaklenjena in so kaznjenci po
odprtju notranjih vrat zlezli skozi
odprtino na hodnik. Franc Smolej
je bil pred meseci jetniški
paznik v novem justičnem po-
slopiju in so mu bile vsled tega
razmere natančno znane. Smolej je
šel v sobo, kjer je spal paznik Černe
in je temu vzel ključ, katere je na-
tatančno poznal in za vsakega vedel,
katera vrata odpre. Predno so kaz-
njenci pobegnili s hodnika, zaklenili
so koha Borko v sobo, boječi se, da
pride ta prvi pobegu na sled, ker
prav zgodaj vstaja. S hodnika šli so
kaznjenci pri stranskih vratih proti
davkarji iz zaporov in odtod v pri-
tličje, kjer so odklenili vrata proti
Cigaletovim ulicam in tako prišli na
prosto. Pobeg se je šele danes zjutraj
opazil. V celem poslopiju stražita po-
noči le dva paznika, eden do polnoči,
drugi do polnoči. Danes ponoči sta
imela službo Kalan in Zrimšek, prvi
do polnoči, drugi po polnoči. Pobeg
je brez dvoma aranžiral Smolej, in
sicer najbrže v času, ko je šel paz-
nik v podzemeljske prostore, kjer so
temnice navijati kontrolno uro, ker
je bilo Smolejev kot bivšemu jetni-
škemu pazniku dobro znano. O po-
beglih kaznjencih ni dosedaj ne sluha
ne duha.

— Obesil se je. Danes dopo-
ludne našli so v Tivolskem gozdu
pri Kozlerjevem ribniku obešenega
34 let starega posestnikovega sina
Josipa Japeljna iz Črne vasi. Kaj je
vzrok samomoru ni še dosedaj znano.
Japelj je svoj čas delal pri Kozlerju
in je bil še včeraj tamkaj prosit dela,
pa ga ni dobil.

— Tat pobegnil. Šivilji Le-
opoldini Budanovi na Kongresnem
trgu št. 7, je ukradel tapetnik Josip
Strasser, ko se je mudil pri nji na
obisku, srebrno uro in srebrno ve-
rižico, Strasser je pobegnil nato iz
Ljubljane in odnesel svojemuo stan-
dajaleu, krojaču I. Kastelicu na Du-
najski cesti št. 19 dvajset kron, ka-
tere mu je bil dolžan za hrano in za
stanovanje.

— Mladi pretepači. Včeraj
zvečer sprli so se na Sv. Petra na-
sipu 11letni V. L., 13letna F. L. in
L. L. Prvi je udaril slednjega s pestjo
na levo oko ter ga poškodoval, nakar
je priskočil drugi, ki je udaril prvega
po nosu. Moral je priti policijski straž-
nik, da je mlade pretepače razpodel.

— Kolo izposodil si je dne
6. t. m. pri Ani Gregorčevi, izposoje-
valki koles na Dunajski cesti št. 16
neki I. Premk, ki je dejal, da stan-
uje v Prečnih ulicah št. 6. Ker
Premk do včeraj ni pripeljal kolesa
nazaj, je Gregorčeva vprašala v Preč-
nih ulicah št. 6 po Premku in izve-
dela, da tamkaj nihče ne pozna
Premka. Dotičnik je s kolesom po-
begnil. — Pri mehaniku Ernestu
Speilu v Trnovskih ulicah št. 15 iz-
posodil si je dne 2. t. m. pisar Ivan

Volkar bicikel, vreden 300 K in se do danes še ni vrnil iz njim nezaj. — **Ljubljani** je vsled deževja zadnjih dveh dni narasla večeraj za 70 cm. nad normalno, danes kaže pa že 1-15 m visočine. Tudi Sava pri Zalogu je narasla za 60 cm. čez normal. — **V Ameriko** se je odpeljal danes ponoči z južnega kolodvora 129 izseljencev s Hrvaškega in 20 s Kranjskega.

— **Izgubljene in najdene reči.** Vdova Ana Müllerjeva, stanu joča v Komenskega ulicah št. 36, je izgubila danes dopoldne na poti od Dunajske ceste po Sodnijski cesti do doma bankovec za 10 K. — Knjižgo vez Franc Breskvar, stanujoč na Sv. Petra cesti, je izgubil v noči od 6. na 7. t. m. na poti od kavarne »Avstrija« do doma zlat ščipalnik. — Na Vodnikovem trgu je našla zasebnica Marija Kranjc, stanujoča na Sv. Petra cesti št. 83, bankovec za 10 K.

— **Ma Prešernovi slavnosti** izgubila je neka dama bel čipkast robec, z vvezanim imenom »Anica«. — Večeraj pa je bil zgubljen medaljonek s Prešernovo podobo. — Oboje blagovolji naj se oddati pri g. Tuma v hiši meščanske bolnice (kresiji).

— **Najnovejšje novice.** — Smrtna obsodba. V Ljubnu je bila pred porotniki na smrt obsojena drvarjeva žena Ana Maier, ki je umorila svojega mesec starega otroka. — Boj z delavci. V Belici so hoteli delavci, ki so se pripeljali iz Galicije brez vožnih listkov, s silo oditi s kolodvora. Železniški uslužbenici in policaji so jih hoteli pridržati, čemur so se delavci uprli. Policaji so morali potegniti sablje ter je bilo mnogo delavcev ranjenih, po seboj žen in otrok. — Henrik Hüsenar, ki je prebodel enoletnega prostovoljca Hartmanna se je pritožil proti previsoki kazni. Višje vojno sodišče mu je res znižalo kazen na dve leti zopora v trdnjavi. — Pretep v ogrski zbornici. Žurnalista Palyi in Fenyö sta se sprla in strelja v ogrski zbornici. Posledica je bil dvojni, v katerem je bil Fenyö težko ranjen. — Bebel zopet dedič. Socialno demokratični poslanec Bebel, ki je šele nedavno podedoval skoraj pol milijona, je postal zopet dedič 800.000 K po bavarskem poročniku Kollmannu, za katerega si je iztekel posebne zasluge. — Princezinja Matilde Bonaparte je zadela kap ter si je pri padu zlomila nogo. — Strela je ubila 150 ovac na neki planini blizu Solnegrada. — 150.000 mark je poneveril odvetnik dr. Byk v Frankobrodu ter se ustrelil. — Linčati je hotela množica v Evansville v Ameriki nekega zamorca. Vojaštvo je zasedlo ječo ter streljalo na silovito množico. Sedem oseb je mrtvih, 20 pa ranjenih. — Blaznež. V Podgradu v Istri je zblaznil kmet Anton Lejtko. Najprej je šel v hlev ter vrge kravo v jaso. Priletela sta brat in sosed. Brata je vgriznil, sosed Matuljina pa s polenom na mestu ubil. — Biskup Strossmayer je zopet prišel v letovišče Rogaska-Slatina. — Propadla za druga. V Lvovu sta ustanovila državna poslanca dr. Byk in vitez Wielowiejsky živinorejsko za drugo, ki je napovedala sedaj konkurz. Pasiva znašajo 335.000 kron. — Velika poplava je bila te dni v Oakfortu. Izšlo se je jezero ter poplavilo vsa bližnja mesta. Utonilo je do 50 oseb.

— **Srbski kralj med ljudstvom.** Kralj Peter rad občuje nepoznan z nižjimi sloji. Pred nekaj dnevi se je podal v civilni obleki med 6. in 7. uro zjutraj na glavni trg in se začel pogovarjati s kmeti in prodajalci, ki so zelo tožili čez previsoke tržne pristojbine, ne da bi vedeli, da s kraljem samim govore. Spoznal je, da so cene živil res previsoke in se čudil, da stane kilogram sira 1 dinar 20 para. Dotlej je kralj ostal nepoznan. Tu pride mimo neki gospod, ki ga je spoznal in zavpije »Živio kralj«. Peter je nato hitro poklical bližnjega izvoščeka in se je odpeljal v konak. — Naslednji dan se je peljal kralj civilno oblečen v garnizijsko bolnico, kjer so mu povedali, da ni nobenega zdravnika še notri. Kralj je nato sam šel od postelje do postelje, ne da bi ga kdo spoznal. Pri nekem težko bolnem vojaku je opazil, da nima čiste posteljne oprave. Strežnik mu je dejal, da bo vojak tako kmalu umrl in da bodo potem očistili posteljo in opravilo. Kralj je poslal strežnika po bolniškega zdravnika. Strežnik je prišel kmalu nazaj in povedal, da zdravnik ne more priti, ker igra v bližnji kavarni. Kralj je zahteval nato knjigo za obiskovalce, v katero je zapisal potem svoje ime. Od tukaj se je podal Peter v bližnjo ljudsko šolo. Otroci so se ravno igrali na šolskem dvorišču, a učitelja ni bilo videti. Kralj se je napotil v bližnjo kavarno

in se vrnil šele čez eno uro. Pa tudi sedaj še ni bilo nobenega učitelja v šoli. To je kralja silno razjezilo. Stopil je v razred in zapisal na šoleko desko z velikimi črkami: »Tukaj je bil kralj Peter!«

— **Usodepolna vožnja z avtomobilom.** Neki avtomobilist se je peljal te dni na izprehod v okolično mesta Monakova. Izprva je šlo prav dobro. Ko je pa pridrdral v bližnjo vas, zavozil je v vrt nekega kmeta, podrl ograjo in pomandral vso zelenjavo. Kmet je bil seveda takoj na licu mesta in je začel delati ponesročencu poklon za poklonom v obliki izbranih psov ter naposled zahteval 200 mark odškodnine. Monakovčan pa ni imel toliko denarja pri sebi, zato je moral zastaviti avtomobil pri kmetu in se peljati z železnice domov po denar. To priliko je porabil kmetov sin in se je spravil na avtomobil, katerega je po različnih poskusih slednjič spravil v tek. A spak je začel vedno hitreje drdrati in je slednjič treščil v neko drevo, dočim se je fantu posrečilo še pravočasno skočiti z avtomobila. Ko se je pravi lastnik povrnil z denarjem, našel je svoj avtomobil v takem stanju, da ga je moral z železnice spraviti domov. Iz te kolo-bocije pa je nastala cela vrsta tožb. Avtomobilist toži kmeta za odškodnino v znesku 500 mark, kmet toži avtomobilista za 200 mark odškodnine in razun tega sta vložila drug proti drugemu tožbe radi razžaljenja časti, prestopka avtomobilskega voznege reda itd.

— **Poslano.** Slučaj obrtnega prestopka, s katerim je pred kratkim razsojal magistratni okrajni urad na Dunaju, je radi tega posebne važnosti, ker služi v dokaz, na kak način nepošteni prodajalci, ki pod imenom kake znanе tvrdke svoje ponarejeno blago razpečati skušajo, občinstvo varajo. V tem slučaju se je stvar tikala konkurenta svetovnoznane Singer Co., ki je svoje, po zastarelem sistemu te tvrdke izdelane stroje pod označbo »Original Singer šivalni stroji« spravil na trg. Zato je bil dotični od magistratnega okrajnega urada zaradi neopravičene rabe te označbe svojih obrtnih izdelkov obsojen na globo, kakor tudi na plačilo stroškov ter je bila ta sodba od prizivnega sodišča potrjena. Ta slučaj dokazuje z nova veliki renome, ki ga uživajo originalni Singerjevi šivalni stroji v vseh krogih, sicer bi konkurenti Singer Co. ne skušali svoje ponarejene stroje pod plaščem imena »Singer« spravljati na trg. Kupci, ki bi radi kupili Singerjev šivalni stroj in se hočejo varovati pred takimi nečednimi sredstvi, naj se vedno prepričajo, da kupujejo pri pravem izvoru, to je v zalogi Singer Co., delniška družba za šivalne stroje, ter se tako obvarujejo neprijetne zmotе. (S 138-3)

Papež umira.

Papež v nezavesti.

Telesni zdravnik dr. Laponi se ne gane od papeževе postelje. Papež je bil celo noč napol nezavesten. Ako je kdo glasno spregovoril, je odprl oči, a se ni zavedel. Vsake četrte ure mu vlivajo v usta konjak in močnaja vina. Večeraj zjutraj se je začel po postelji premetavati ter bolešno kričati.

Papež ne govori več.

Od večeraj zjutraj papež ne govori več, temuč daje od sebe le nerazločne glasove. Tudi hrano mu morajo le vsiljevati. Krvni obtok je skoraj popolnoma zastal, tako da ima noge in roke popolnoma mrzle in modre.

Operacija.

Ker se je nabrala v prsni mreni tekočina, jo je dr. Mazzoni izpustil. Odtoklo je 800 gramov krvave tekočine. Papež se je zelo čudil, da ni pri operaciji čutil nikakih bolečin ter je zdravnika pohvalil.

Papežovo premoženje.

Papež je določil, da dobe polovico njegovega premoženja njegovi nečaki Ostale prihranke, mnogo mi lijonov, dobi njegov naslednik kot trajni tajni fond.

Cesar Viljem o papežu.

Ko je zvedel nemški cesar za nevarno papeževо bolezen, je rekel: »Papež, katerega poznam in spoštujem, je v nevarnosti. Molimo zanj!« Na to je cesar opravil preprosto molitev z zaključkom: »Svet potrebuje velikih in dobrih mož. Vsemogočni Bog naj podeli svetemu Očetu še veliko let!«

Konklave.

Ameriški in avstralski kardinali se ne bodo mogli konklave udeležiti. Vatikanski arhitekti so dobili nalog, da napravijo celice za konklaviste.

Papežovo slovo.

Zbranim kardinalom je rekel papež: »Moje življenje se bliža svojemu koncu; ločim se z zavestjo, da sem svojo dolžnost pošteno izvršil. Ni bilo vse, kar sem storil, dobro in koristno, toda moja volja in moji

naerti so bili vedno čisti in nesebični.« Kardinal Macchi je pripomnil »Pontifikat Vaše svetosti je bil časten in slaven, in mi vsi upamo, da se bo ohranil še leta.« Papež je odvrnil: »Ne, moj čas je končan, toda cerkev bo živela večno.«

Le še nekaj ur.

Zaradi izvanredne moči bo trajala papeževa agonija posebno valed srčne operacije še nekaj ur, a na rešitev ni misliti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Papež na smrtni postelji.

Rim 8. julija. Papež sicer še ni mrtev, a že se je med kardinali vnel tih a ljut boj, kdo da postane njegov naslednik. Zlasti na tri kardinale se obrača občna pozornost, to so Rampolla, Vanutelli in Gotti. Glede Rampolle se omenja, da še nikdar noben papežev državni tajnik ni postal papež in da sta tako Nemčija kakor Avstrija odločno proti njemu, pozablja se pa, da se ima večina italijanskih kardinalov Rampolli zahvaliti za svoje imenovanje. Vanutelli je menda kandidat Avstrije, ki ga podpira tudi Nemčija, Gotti pa je kandidat jezuitov. Tudi stari in neznansko sitni kardinal Oreglia je kandidat, sama pa se ponujata milanski nadškof kardinal Ferrata in kardinal Svampa.

Rim 8. julija. Uradno razglasilo papeževih zdravnikov pravi, da je papež minolo noč mirno prestal, deloma dremaje. Pojavili so se znaki, da je nastalo pri njem vnetje trebušne mreže.

Rim 7. julija ob 11 uri 35 min. dopoldne. Papeževе moči izredno pojemajo. Kardinal Vanutelli, ki ima nalogo, dati papežu odvezo in articulo mortis, je bil poklican k papežu.

Rim 8. julija. Ob 1. uri ponoči je papež rekel, da je Bogu hvaležen, ker se more od vseh posloviti in dostavil: Jaz ljubim vse, a sem truden.

Rim 8. julija. Vse mesto govori o razporu med kardinaloma Oreglia in Rampolla. Kardinal Oreglia je kot camerlengo poklican, da v slučaju papeževе smrti prevzame vodstvo cerkve. Vsled tega se je hotel preseliti v Vatikan. Odkazali so mu obširno stanovanje v 2. nadstropju poleg Rampolle Oreglia pa ni bil zadovoljen. Izbral si je drugo stanovanje tik papeževih sob in poklical rokodelce, da je popravijo. Razbijanje tik umirajočega papeža je privabilo Rampollo, ki je ukazal, da se koj ustavi vse delo. Vsled tega je prišlo do jako burnega prizora med Rampollo in Oreglio.

Rim 8. julija. Papež Leon XIII. je »Petrov dar«, kar ga je bil dobil, zapustil cerkvi. Svoje zasebno premoženje v znesku nad 20 milijonov frankov, katere si je prihranil kot papež je zapustil svojim netjakom.

Škofja Loka 8. julija. Pri večerajšnji volitvi županstva so bili izvoljeni notar Niko Lenček za župana, Lovro Sušnik, Gašp. Čarman, Dr. Anton Arko, Konrad Pecher za svetovalce. Dosedanji župan Lovro Sušnik zaradi boleznj ni kandidiral.

Dunaj 8. julija. Cesar se je danes zjutraj odpeljal v Ischl. Ministri Goluchowski, Hartel, Böhm-Bawerk, Welsersheimb in Giovanelli so Dunaj zapustili. Körber ostane čez poltje tu. Rezek čaka na rešitev svoje večeraj obnovljene demisije.

Dunaj 8. julija. Levičarski listi na čelu jim »Neue Freie Presse« niso nič prav zadovoljni s cesarjevim lastnoročnim pismom dr. Körberju. »Neue Freie Presse« je Körberja ves čas ščuvala, sedaj pa ga je pustila nekako pasti.

Dunaj 8. julija. »Wr. Ztg.« razglasa imenovanje generala

Gerbe zapovednikom hrvatskih domobrancev.

Budimpešta 8. julija. Tukajšnji listi pravijo, da pomeni cesarjevo lastnoročno pismo poraz dr. Körberja.

Atene 8. julija. Ministrski predsednik je demisijoniral. Sporočil je kralju svojo demisijo kar po telefonu.

Poslano*)

(Iz učiteljskih krogov novomeškega okraja.)

Zadnji čas se tukajšnje učiteljstvo z večjo ali manjšo pravico jako zanima o zadevi imenovanja novega c. kr. okr. š. nadzornika. Blagovolite, toraj, g. urednik, sprejeti ta dopis v cenjeni Vaš list.

V tem dopisu so izraženi postulat učiteljstva novomeškega okraja in obenem postulat vsega narodnega učiteljstva kranjskega.

Po skromnem mnenju nas naprednih učiteljev mora biti 1) prihodnji naš gospod c. kr. okr. šol. nadzornik značaj; 2) sloveti mora med svojimi kolegi kot avtoriteta; 3) biti mora kot učitelj in privatna oseba neomadeževan. Znani so nam gospodje, ki so predlagani. Mi tu naravnost rečemo, da se bomo čutili ponižane, če bode tu ali kje drugje imenovan c. kr. šol. nadzornikom mož, ki je pri drugem izpitu dvakrat padel in le po milosti vele-slavnega c. kr. ministerstva dobil dovoljenje do skušnje v tretje. Mogoče, da je to neznano g. dežel-nemu šol. nadzorniku. Občna želja je, da naj postano naš in črnoljan-ski nadzornik mož, ki ima vednosti, pridobljene po svojih študijah, je korenit značaj in eden najboljših pedagogov Kranjske. Dne 9. t. m. se gospod deželni šolski nadzornik lahko sam prepriča pri okr. učiteljski konferenci o zmožnostih prvoimenovanega gospoda. Radovedni smo vsi, kako bi on reševal računske naloge po formalnih stopnjah. Če je le tega zmožen — in kot nadzornik in spe biti mora — potem mu pa tudi odpustimo njegove prejšnje nezdode pri izpiti. Te vrstice so pisane ne v namenu žalitve, ampak v varstvo učiteljskega ugleda. V to po mozi: Bog i narod!

Eden v imenu mnogih.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

V Vašem cenjenem listu z dne 27. junija 1903, števil 146, me zopet napada tamkajšnji agent E. Šmarda, oziroma Perhavo, da sem se jaz izdal za agenta francoske prekmorske družbe »Compagnie Generale Transatlantique«; tega mi pač ni potreba stori-ti, ker jaz zastopam še veliko boljše linije, kakor je ta, in so na razpolago vsakteremu originalna lastnoročna pisma popotnikov iz Amerike, ki so se vozili preko linije »Compagnie Generale Transatlantique« in pa preko krasne »American-linije«, in zadnje ne morejo prehaliti. Slavnemu občinstvu naj služi v vednost, da jaz pošiljam svoje potnike preko Franco-skega Paris-Havre-Southampton in Cherburg s krasnimi brzoparniki »American-linije«. Ker pa jaz pogodbe za prevoz s popotniki šele v Švici narejam, ni potreba, da bi bila ta linija v Avstriji koncesijonirana.

Agent Ed. Šmarda, oziroma Perhavo, ni pa nikakoršen direkten agent družbe »Compagnie Generale Transatlantique«, ampak le agent g. Rommela v Baselu, in tudi gosp. Rommel pošilja svoje potnike čez druge linije in ne samo čez »Compagnie Generale Transatlantique«, in tudi agent Ed. Šmarda, oziroma Perhavo, ni v nobenem »Transatlantskem Verbandu«, je popolnoma izključen, in naj prečita njegovo mu podeljeno koncesijo, in bode našel, da mu je odprava potnikov v medkrovu (Zwischendeck) izvzemši za avstrijske linije, izrečno prepovedana, in on le neresnicno trdi, ko pravi, da on pošilja samo III. razreda popotnike, in da je ta III. razred na parnikih »Transatlantique« čisto kaj drugega, kot medkrovo (Zwischendeck), a ravno nasprotno je res, »to je eno kot isto« in pri vseh linijah enako.

Opozarjam pa agenta Ed. Šmarda, oziroma Perhavo, na mir, katerega smo v Švici navajeni, ker drugače bi moral preobilo materijala, ki ga imam v rokah, brez strahu proti njemu priobčiti. (1784)

V Buksu (Švica), 4. julija 1903.

Johann Büchel
koncesijonirani zastopnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Avstrijska specialiteta. Na seločcu belehajci ljudem priporočati je porabopripravega »Moll-ovega Seidltz-praška«, ki je prekušeno domače sredstvo in vpliva na želedec krepilno ter pospešilo na prebavljenie in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to sredstvo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJS, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi, zahtevati je izrečno MOLL-ov pre-parat, zaznamovan z varnostno znakom in s podpisom. 5 (10-9)

Pri otrocih, ki bljevajo in imajo poletno drisko, se je izkazala kot izvrstno sredstvo, Kufkejeva moka za otroke, ki se mora dajati brez mleka v vodi, ker ima v sebi v materinem mleku nahajajoče se snovi v pravem razmerju in tedaj lahko služi kot izključna hrana za otroke. Njene beljakovine zelo ovirajo razvijanje onih organizmov, ki povzročajo drisko in preženejo bolezen.

V ZDRAVSTVENEM OZIRU

je
ROGAŠKI TEMPEL-VRELEC

gotovo najboljša
OKREPEVALNA PIJAČA.

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
18 Dobliva se povsod. 706

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las

deluje najboljše priznana

Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušanih zdravil medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mosta. (204-28)

Se dobliva povsod
Kalodont
neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Podlimbarski 10 K. — Gospa Silva Nagode tova v Metliki 47 K 70 vin. — nabrano o priliki posvečenja grško-katoliške cerkve v Metliki. — Gosp. Ivan Karlin v Škofji Loci 17 K 9 vin. — kot preostanek darov za kr. v proslavo sv. Cirila in Metoda. — Skupaj 74 K 79 vin. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. Gosp. Peter Strel v Mokronogu zbirko 24 K 74 vin. — Gg. višjerealci v Ljubljani v spomin Fr. Čička Kotnika 5 K. — Gospica Cenka D. bevc v Kranji, zadržana vdeležiti se slavnosti, 2 K mesto vatopnine. — Zadržan vdeležiti se veselic dne 5. t. m. v Ljubljani pošiljajo svoj prispevek v korist »Prešernovemu spomeniku«: G. Barle J. 2 K, g. Čebul Fr. 2 K, gđc. Drol K. 2 K, g. Grča A. 2 K, g. Grčar V. 2 K, g. Hirschman B. 1 K, g. Hudovernik V. 2 K, g. Matajček 2 K, g. Mirko 2 K, g. Neimenovan 2 K, g. gospa Oman E. 2 K, gđc. Pogačnik Fr. 2 K, g. Predalič 1 K, gđc. Razingar M. 2 K, g. Roblek A. 2 K, g. Sartori J. 2 K, g. Tur H. 2 K, g. dr. Voves J. 2 K, g. Zalar H. 1 K, g. Žun 2 K; skupaj 37 K. — Ker s niso mogli vdeležiti veselic za Prešernov spomenik dne 5. t. m. plačajo: 5 K gosp. Betka Čopova, po 3 K gg. A. Potočnik in Josip Ažman, nadočelje, po 2 K gg. R. Čuš, bar. Ivan Kokalj, Iv. Finšgar, A. Moser, R. Baraga, Jož Hkavec, Fr. Vervegar, po 1 K gg. Iv. Rev. E. Debertor, Fr. Rakar, Ivan Koselj, Natalija Kraupp, Marija Čop, Ant. Čop; skupaj 32 K. Breznica-Zirovnica: Gosp. Lovro Penko v Zagrebu, Petrijski ulica 43, 1 K. — Skupaj 101 K 74 vin. — Živeli nabiralci in darovalci!

Umri so v Ljubljani:

Dne 5. julija: Fran Karlič, pek, po močnika sin, 7 mes., Kladezne ulice št. 17, Bronchitis capillaris.

Dne 7. julija: Avgusta Weber, zasebna uradnika hči, 5 mes., Martinova cesta št. 38, Catarrhus intestinalis.

V deželni bolnici:
Dne 4. julija: Marjeta Misič, gostilja, 70 let, Paralysis cordis.

Meteorološko poročilo.

Vilma nad morjem 300°. Srednji srčni tlak 756-0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebola
-------	----------------	------------------------	------------------	---------	--------

7.	9. zv.	732.8	11.6	sl. sever	dež
8.	7. zv.	732.4	11.3	sl. jvzhod	oblačno
	2. pop.	731.8	18.5	sl. jvzhod	del. jasno

Srednja večerajšnja temperatura 13.4° normale: 19.5°. Mokrina v 24 urah: 29.5 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Naložbeni papir.	8. julija 1903.	Denar	Reag.
3 1/2% majeva renta	100 35	100 55	
3 1/2% srebrna renta	100 30	100 50	
4% avstr. krona renta	100 65	100 85	
4% zlata	120 95	121 15	
4% ogrska krona	99 35	99 55	
4% zlata	130 75	130 95	
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	—	
4% posojilo mesta Spjelata	100 —	—	
Zadra	100 —	—	
4% bos-herc. žel. pos. 1902	101 —	101 90	
4% češka dež. banka k. o.	99 70	99 95	
4% z. o.	99 60	100 —	
4% zast. pis. gal. d. hip. b.	101 —	101 50	
4% pest. kom. k. o. z.	106 35	107 35	
4% 10% pr.	101 —	102 —	
4% zast. pis. Innerst. hr.	100 50	101 —	
4% ogr. centr.	100 —	100 60	
4% deželne hranilnice	100 —	101 —	
4% zast. pis. ogr. hip. b.	100 —	100 60	
4% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100 —	101 —	
4% češke ind. banke	100 —	101 —	
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 50	—	
4% dolenskih železnice	99 50	99 75	
4% juž. žel. kup. 1/1 1/2	97 75	97 95	
4% av. pos. za žel. p. o.	100 50	101 50	
Srečke.			
Srečke od leta 1854	165 —	175 —	
" " " 1860 1/2	183 —	184 50	
" " " 1864	246 —	250 —	
tzsko	156 75	157 75	
zemlj. kred. i. emisije	276 —	280 —	
il.	270 —	272 80	
ogrsko hip. banke	257 —	261 —	
srbske & frs. 100 —	86 75	88 75	
turško	120 60	121 60	
Basilika	18 70	19 70	
Kreditne	430 —	436 —	
Inomoške	83 —	87 —	
Šrakovske	78 —	82 —	
Ljubljanske	71 —	75 —	
Avstr. rad. križa	54 50	55 50	
Ogr.	26 50	27 —	
Rudolfove	68 —	71 50	
Salcburške	82 —	83 —	
Danajske kom.	448 —	452 —	
Belice.			
južne železnice	84 —	85 —	
Državne železnice	689 75	670 75	
Avstro-ogrsko bančno del.	1605 —	1615 —	
Avstr. kreditne banke	663 —	664 —	
Ogrske	733 50	734 50	
Zivnostenske	251 —	252 —	
Premogokop v Mostu (Brux)	651 —	655 —	
Alpinske montan	371 —	372 —	
Praške želez. ind. dr.	1627 —	1637 —	
Rima-Murányi	495 —	496 —	
Trboveljske prem. družbe	375 —	379 —	
Avstr. orožne tovr. družbe	350 —	354 —	
Češke sladkorne družbe	147 —	151 —	
Valute.			
C. kr. cekin	11 32	11 36	
20 franki	19 04	19 07	
20 marke	23 46	23 54	
Gouvernigens	23 90	23 98	
Marke	117 40	117 62	
Laški bankovci	95 25	95 45	
Rubli	253 —	253 72	

Zitne cene v Budimpešti.

dne 8. julija 1903.

Številca	za oktober	za 50 kg	K	7 26
Bé	oktober	50	—	6 16
Koruzna	oktober	50	—	6 34
"	avgust	50	—	6 33
"	maj 1904	50	—	5 23
Čvsa	oktober	50	—	5 34

5 vinarjev višje.

Nobeno ceneno bazarno blago, edino le precizijske fabrikate in odlične novosti ima katalog iz leta 1903 s 600 slikami. Dobi se na zahtevo takoj zastonj in postnine prosto pod naslovom M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse 3.

Iz proste volje se prodaja

električni motor

močan za 3 1/2 konjskih sil, v prav dobrem stanu in malo rabljen. (1768-2)

Več se poizve pri lastniku Simon Praprotnik-u, mizarskemu mojstru, Jenkove ulice št. 7 v Ljubljani.

Perje

za postelje in puh priporočila po najnižjih cenah

F. HITI 1124-12

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

V pojasnilo.

Na razširjene govornice o meni, da hočem iti v Ameriko, naznanjam tem potom vsem svojim naročnikom in znancom, da to ni resnica. Jaz izvršujem bodem tudi nadalje izvrševal svojo mizarsko obrt, kot doslej v Malih Vižmarjih. Vse govornice so izvor male šale.

Z odličnim spoštovanjem

Franč Šušteršič

mizarski mojster in posestnik v Malih Vižmarjih št. 60. (1786)

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ki nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt iz zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Trgovski pomočnik

dobro izvežban železninar in špeerist, vešč tudi nemščine, 20 let star, želi svojo službo v šestih tednih premeniti, najraje v večjo trgovino enake stroke v kakem mestu Kranjske ali Spodnje Štajerske. (1785-1)

Ponudbe prositi pod šifro „S. 20“ na upravnništvo »Slov. Naroda«.

MOŽ (1781-1)

32 let star, bivši finančni stražnik, z dobrim spričevalom realke I. razreda, zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v besedi in pisavi, želi stopti v službo kot občinski tajnik ali kaj enacega.

Naslov: Rudolf Schuller, Via dell' Boschetto Nr. 2, B. III., v Trstu.

Ob pričetku sezone!

Razkosana srna

dobi se pri (1592-4)

Franu Lovše

mesarju na Jurčičevem trgu.

Milijone dam

uporablja „Feolin“.

Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feolin“ najboljšo lepilo za polt, lase in zobe! Najbolj nesnažen obraz in najgrše roke zadobijo aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feolina“. „Feolin“ je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj žlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube in vraske na obrazu, ogrci, mozolji, rdečica nosu itd. po uporabi „Feolina“ brez sledu izginejo. „Feolin“ je najboljšo sredstvo za snavenje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešatost in glavne bolezni. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno „Feolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavezujemo, da takoj povrnemo denar, ako ne bode te takoj popolnoma zadovoljni s „Feolinom“. Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2-50, 6 komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—. Poština pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. — Po poštne postrežbo 60 h več. (1161-6)

Razpošilja glavno skladišče

M. Feith na Dunaju

VII., Mariahilferstrasse št. 38.

Zaloge za Ljubljano: Ant. Kane, droguerist — Edvard Mahr, židovske ulice. — Lekarna „pri zlatem jenu“.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakoršni izpeljavi. Že 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljše in najtrepežnejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specijaliteti: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani znakni. 852-30.

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“

S. Goldschmidt & sin

Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-76)

Vsa posamila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

Najboljša hrana

Od tisočev zdravnikov priporočena

zdrave in na želodcu bolne

otroke.

Jzborno se je obnesla pri bluvanju, črevesnem kafaru, driski, zaprtji i. t. d.

Otroci vspevajo izvrstno pri tem in ne trpe prav nič na neprebavljivosti.

Dobi se v lekarnah in drogerijah
Tovarna R. Kufeke
HAMBURG IN DUNAJ, I.

Trgovski pomočnik

za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme. Isti mora biti večš slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, prednost imajo tisti, ki so dovršili trgovsko ali obrtno-nadaljevalno šolo. — Ponudbe sprejema Janko Popovič, trgovec v Cerknici pri Rakeku. (1767-2)

NOVO! NOVO!

Porabi se na uro približno 2/10 l spirita.

Likalnik

kuri se s spiritom!

Najboljšo vrsto priporočila (1602-7)

Val. Lapajne

trgovina z železom v Idriji.

Cena za 1 komad 7 kron.

Brez vsakega duha in dima, torej glavobol izključen!

Kuhalnik na

špiritov plin „OECONOM“

Je nepogrešljiv za vsako gospodinjstvo, 745-11

popolnoma nenavaren. Brez stenja! Se dá regulirati! Štedljiva poraba! Trdno zlit kovinski deli. Izvedba za en plamen in za dva plamena, in sicer brončan, niklast ali emajliran. Ceniki o kuhalniku in likalniku brezplačno in franko.

Pristen samo pri

Johannes Heuer

Dunaj, IV., Mühlgasse 3.

Išče se za takoj več predrezačev omrežja

(Gattervorschneider)

in cirkularistov; neoženjeni imajo prednost. 176-3

Ponudbe naj se vpošljejo na:

Zadik S. Finzi, Sarajevo.

Pri električni cestni železnici

v Ljubljani (1769-3)

Je izpraznjeno mesto

paznika na progi

(Streckenmeister).

Več se izve v pisarni obratnega vodstva v Vodmatu.

Pekarija

v sredi trga se dá takoj v najem z jako ugodnimi pogoji. Poleg pekarije je prodajalna, kuhinja, soba, klet, drvarnica, hlev in vrt. Kdor ima veselje bivati na deželi, naj ne zamudi lepe prilike. Pekarija je moderno urejena. (1750-3)

Več se izve pri Albinu Hauptmannu, Jesenice, Gorenjsko.

Jutri, dne 9. julija t. l.

v restavraciji (2787)

„pri Zvezdi“

(Krisch)

koncert

prvega tamburaškega glasbenega društva iz Vukovara sedaj v Požegi

pod ravnanjem gospoda Josipa Ruppja.

Vstop prost. Začetek ob 8. uri.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Izobražene

gospe in gospodične

dobe takoj trajen in dober zaslužek

Sprejem samo ob delavnikih od 8.—11. ure pri g. J. Ritter, Privoz (Prule) št. 3, I. nadstr. (1785-1)

Šivalni stroj

jako malo rabljen (1772-2)

se prodaja.

Novi Vodmat št. 54.

Kočijaž

za potovanje, zanesljiv voznik in vester zanesljiv konjar, se takoj sprejme proti dobremu plačilu.

Predstaviti se je v Graiserjevem hotelu. (1775-2)

Strojarija

na novo urejena, z lepo hišo in nekaj zemlje, na lepem ugodnem prostoru ob državni cesti, brez konkurence se pod ugodnimi pogoji prodaja. 1754-2

Naslov pove upravnništvo „Sl. Nar.“

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, pritlik in posebnega vrta s paviljonom, se odda v hiši št. 21 na Kuhnovi cesti od 1. avgusta ali od 1. novembra t. l.

Povpraša se naj v isti hiši v I. nadstropju. (1780-1)

Muhe zo zopet sitne!

Edina, vsaki zahtevi zadostna priprava za uničenje teh škodljivcev je ameriški

„Tanglefoot“

En sam list jih vjame in obdrži do 2000. Dobi se v vseh trgovinah po 10 vinarjev list. (11-152)

Glavna zaloga za Kranjsko:

Edmund Kavčič

v Ljubljani.

Istrsko vino

lastnega pridelka

teran in muškatelj

se dobiva pri (1783-1)

Anton Ferlan di Giorgio

v Rovinju (Istra).

Vzorci in cene na zahtevanje.

Prememba obrti.

Vljudno naznanjam svojim cenjenim p. n. odjemalcem in slav. občinstvu, da sem svoje

krojaško obrtovanje

v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7

po 25letnem delovanju, svojemu sinu Alojziju v last oddal, ker sem prevzel službo v obrtno-pospeševalnem uradu c. kr. trgovskega ministertva.

Porabljam to priliko, da se najtopleje zahvaljujem [svojim p. n. odjemalcem za zaupanje in naklonjenost, katero so mi izražali v teku tolikih let, ter prosim isto blagovoljno tudi mojemu nasledniku izkazati.

Z odličnim spoštovanjem

M. Kunc

strokovni učitelj v obrtno-pospeševalnem uradu c. kr. trgovskega ministertva.

Prevzetje obrti.

Z ozirom na predstojee naznanilo usojam si cenjene p. n. odjemalce vljudno prositi, da blagovolijo zaupanje in naklonjenost, katero so izražali mojemu očetu, izkazati tudi meni.

Obrt, katero sem vodil že več let, izvrševal bom pod neizpremenjeno tvrdko, ter imam vsa potrebna sredstva, da zamorem isto uspešno nadaljevati.

Potrulil se bom, da s finim in strokovnjaško dovršenim delom vestno in točno postrežbo ohranim tudi v naprej zaupanje, katero se je vedno izkazovalo tvrdki, ter priporočam mojo obrt slavnemu p. n. občinstvu najvljudneje.

Z odličnim spoštovanjem (1726-3)

Alozij Kunc

lastnik tvrdke M. Kunc

Ljubljana, Gosposke ulice št. 7.

